

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Claes-Mikael Jonsson

DATUM
2013-02-28

DIARIENUMMER
20130029

ERT DATUM
[F 11 Datum]

ER REFERENS
Ju2013/304/L2

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Kommissionens förslag till förordning om ändring av Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (Insolvensförordningen) och meddelande

Sammanfattning

LOs bedömning är att förslagen till förändringar i insolvensförordningen kommer att bidra till att stärka arbetstagarnas rättigheter vid insolvensförfaranden samt förenkla hanteringen av dessa.

Bakgrund

Anledningen till behovet av översyn av insolvensförordningen är att man vid en gjord utvärdering funnit vissa brister. Dessa anges vara

1. Svårighet att fastställa vilken medlemsstat som är behörig att inleda ett insolvensförfarande samt att förordningens behörighetsregler skapar utrymme för forum shopping.
2. Problem med bestämmelserna om offentliggörande av insolvensförfaranden och anmälan av fordringar.
3. Förordningen innehåller inga särskilda bestämmelser om insolvens i en multinationell koncern.
4. Ett sekundärförfarande kan hämma en effektiv förvaltning av gäldenärens egendom.
5. Förordningen omfattar inte sådana nationella förfaranden som medger omstrukturering av ett företag innan ett insolvensförfarande inleds eller förfaranden där den befintliga förvaltningen lämnas intakt.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

De förändringar som är av betydelse för LO-förbunden och dess medlemmar är framförallt punkterna 1 och 2 varför LO i huvudsak kommenterar dessa. Punkterna 3-5 kommenteras dock även de.

Behörighet att inleda ett insolvensförfarande

Utifrån de ärenden och situationer som LO-förbunden ställs inför går det att se en ökning av insolvensförfaranden gentemot bolag registrerade i andra medlemsstater och deras filialer i Sverige. Det handlar främst om bolag registrerade i Storbritannien. Dessa bolag har frekvent ingen verksamhet överhuvudtaget i Storbritannien utan är endast registrerade på en boxadress.

Enligt förordningen ska den domstol på platsen där gäldenären har sina huvudsakliga intressen vara behörig att inleda ett insolvensförfarande. I det praktiska arbetet är det problematiskt att få kännedom om och möjlighet att styrka var gäldenären har sina huvudsakliga intressen. Det är svårigheter att få fram uppgifter om var och hur gäldenären bedriver verksamheten, bortsett från den verksamhet som gäldenären bedriver i Sverige. Förslaget omfattar en komplettering av hur gäldenärens huvudsakliga intressen ska definieras som kan underlätta detta. Presumtionen för ett företags eller en annan juridisk persons huvudsakliga intressen är sätet. Denna presumtion kan enligt förslaget motbevisas om företagets huvudkontor ligger i en annan medlemsstat och det vid en övergripande och samlad bedömning av alla relevanta faktorer kan konstateras, på ett sätt som är fastställbart för tredje part, att centrum för företagets ledning och övervakning samt för att tillvarata företagets intressen finns i den andra medlemsstaten. Det införs även en bestämmelse som fastställer fysiska personers huvudsakliga intressen.

Genom denna komplettering bör det bli lättare att fastställa gäldenärens huvudsakliga intressen. Emellertid kvarstår problem med att få fram fakta och underlag för att kunna motbevisa presumtionen.

Förslaget innefattar även en bestämmelse om att innan ett insolvensförfarande inleds så ska den behöriga domstolen på eget initiativ undersöka om gäldenärens huvudsakliga intressen eller driftställe befinner sig inom domstolens jurisdiktion.

Om det är tveksamt att domstolen är behörig ska gäldenären lägga fram bevisning till stöd för sina påståenden. Även borgenärerna ska få möjlighet att ha synpunkter på domstolens behörighet. Även detta förfarande bör minska möjligheter till forum shopping.

Ett annat problem med insolvensförfarandet som inte blir löst med detta förslag, är att det inte behöver finnas någon behörig företrädare för filialen

eller föreståndare för verksamheten i Sverige. Centralorganisationerna motsatte sig de förändringar som tidigare gjordes i filiallagen och i förordningen om utländska filialer och framhöll vikten av att utländska företag och näringsidkare som är verksamma i Sverige har en behörig person på plats i Sverige, en person som kan förhandla om och träffa kollektivavtal och företräda företaget i frågor om lön och andra anställningsvillkor. Denna problematik kvarstår således.

Offentliggörande av förfaranden och anmälan av fordringar

Ett offentligt elektroniskt register med viss minimiinformation ska enligt förslaget införas där medlemsstaterna ska offentliggöra relevanta domstolsavgöranden. Registret ska utan kostnad hållas tillgängligt via Internet. De uppgifter som ska anges är bland annat vid vilken domstol som insolvensförfarandet inleds, när det inleds och avslutas, vilken typ av förfarande, vem som är förvaltare samt tidsfristen för att anmäla fordringar. Angiven skyldighet ska endast omfatta företag, egenföretagare och fria yrkesutövare. Bestämmelser om sammankoppling av de nationella insolvensregistren ska införas vilket medför att en domstol kan avgöra om det redan inletts ett insolvensförfarande i ett annat land. Även borgenärerna får således en möjlighet att ta reda på om ett insolvensförfarande har inletts. Vidare så ska standardformulär införas för underrättelse till borgenärer och anmälan av fordringar som kommer att finnas på tillgängliga på alla officiella EU-språk.

Förslaget kommer enligt LOs bedömning att underlätta hanteringen av de fall där förbundens medlemmar arbetat hos en gäldenär mot vilken ett insolvensförfarande inletts i en annan medlemsstat. Att inte veta om detta påverkar möjligheten att i rätt tid och på rätt sätt agera gentemot en förvaltare. Genom förslaget blir det lättare att på ett snabbt och enklare sätt få kännedom om det inletts ett insolvensförfarande i en annan medlemsstat. Det blir även lättare att anmäla fordringar.

Multinationella koncerner

Utgångspunkten är att varje juridisk enhet ska bedömas var för sig. En skyldighet att samordna insolvensförfaranden som rör olika medlemmar i samma koncern införs genom förslaget genom att förvaltare och domstolar ska samarbeta i större utsträckning. Detta kommer enligt förslaget att öka förutsättningarna för en lyckad rekonstruktion av koncernen som helhet. En lyckad rekonstruktion kan i förlängningen medföra att arbetstillfällen räddas.

Sekundära insolvensförfaranden

Förslaget syftar till att få en effektivare förvaltning av gäldenärens egendom i situationer där gäldenären har ett driftsställe i en annan medlemsstat. Om ett sekundärförfarande inleds har förvaltaren i huvudförfarandet inte kontroll över tillgångar i den andra medlemsstaten. Detta kan medföra att det blir svårare att genomföra en försäljning med fortsatt drift. Mot bakgrund av detta föreslås att en domstol kan vägra ett sekundärförfarande om det inte behövs för att skydda lokala borgenärens intressen. Detta ska ske genom att kravet på att ett sekundärförfarande måste vara ett likvidationsförfarande avskaffas samt genom att förbättra samarbetskraven mellan huvud- och sekundärförfaranden.

Insolvensförordningens tillämpningsområde

Tillämpningsområdet för insolvensförordningen föreslås utvidgas till att även omfatta nationella förfaranden som medger omstrukturering innan ett insolvensförfarande inleds eller där den befintliga förvaltningen lämnas intakt. Enligt förslaget finns sådana förfaranden i en del medlemsstater med lyckade resultat.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Karl-Petter Thorwaldsson

Claes-Mikael Jonsson